

Tervisekassa

Terviseamet

Sotsiaalministeerium

Selgitustaotlus

Lugupeetud otsustajad

Pöördume Teie poole, et juhtida viivitamatult tähelepanu Tartus pikaajalise diabeediravi järjepidevuse puudumisele. See tähendab, et patsiendid ei saa kindlat raviarsti. Pikaajaline ja keeruline diabeet vajab jälgimist. Selle puudumine ohustab patsiendi tervist ja turvalisust.

Praegune TÜK Sisekliiniku praktika – endokrinoloogiliste vastuvõttude jagamine sisearstide vahel tähendab, et patsient ei saa kindlat raviarsti. Pikaajaline diabeet vajab stabiilset arsti ja usaldusväärset meeskonda.

Olukord halvenes oluliselt, kui eelmisel aastal lahkusid TÜK Sisekliinikust kõik endokrinoloogid, 2 diabeediõde ja 2 assistenti. See lahkumine näitab, et probleem ei ole ajutine, vaid süsteemne ning jätab patsiendi ilma vajaliku pikaajalise jälgimiseta.

Tervisekassa on meile vastanud, et lahkumine on tekitanud ajutist segadust ning lahenduseks on e-konsultatsioonid ja vajadusel teenuse osutamine alltöövõtu korras teiste partnerite kaudu (Medita AS ja Endokrinoloogiakeskus OÜ). Samuti on diabeediõe vastuvõtu aja broneerimine võimalik pere- või eriarsti saatekirja alusel.

Täiendav tähelepanek ressursside kasutuse kohta: Avalikkuses on kajastatud (sh Aktuaalse Kaamera uudistes), et Eestis on puudus sisearstidest. Samal ajal kasutatakse TÜK Sisekliinikus sisearste endokrinoloogiliste vastuvõttude tegemiseks. See tekitab patsiendi vaatenurgast põhjendatud küsimuse – kas olemasolevaid sisearste kasutatakse optimaalselt ning kas nende suunamine

endokrinoloogia vastuvõttudele ei süvenda omakorda sisearstide puudust mujal süsteemis.

Arvestades, et diabeet on spetsiifilist pädevust nõudev krooniline haigus, peaksid endokrinoloogilised vastuvõttud olema eelkõige erialaspetsialistide teha, samas kui sisearstide ressursi tuleks kasutada nende põhierialal, kus puudus on samuti kriitiline.

Lisaks soovime rõhutada usaldusküsimust: TÜK Sisekliiniku senine korraldus ei tekita patsientides usaldust ning paljud patsiendid ei soovi pöörduda sisekliiniku arstide vastuvõtule, kuna tegemist on neile tundmatute arstidega ja puudub varasem ravisuhe.

Meid pikalt ravinud endokrinoloogid on asunud tööle Confido Möisavahe kliinikus, kus on säilinud usalduslik ravisuhe ja toimiv meeskond. Kahjuks on sealne teenus patsientidele tasuline, mis seab meid valiku ette – kas loobuda järjepidevast ravist või sattuda majanduslikult raskesse olukorda.

Samuti jääb patsientidele arusaamatuks, miks on võimalik saada endokrinoloogilist ravi Tervisekassa rahastusel Confido kliinikus Tallinnas, kuid samade arstide vastuvõtt Tartus on tasuline. Selline piirkondlik ebavõrdsus ei ole patsientide jaoks põhjendatud ega õiglane.

Patsiendid ei ole sellise lahendusega rahul:

- * ajutised meetmed ja e-konsultatsioonid ei taga pikaajalist ja usalduslikku arsti-patsiendi suhet;
- * raskes seisus I tüüpi diabeediga patsiendid vajavad järjepidevat jälgimist endokrinoloogi poolt, sealhulgas komplikatsioonide (nt neeruhaiguse) riski vähendamiseks;
- * patsientidel on olemas saatekiri otse endokrinoloogi, mitte sisearsti vastuvõtule, kuid praegune süsteem ei taga, et see saatekiri oleks alati täidetud;
- * e-konsultatsioon ja alltöövõtt ei taga sama kvaliteeti, järjepidevust ega turvalisust, mida annab püsiv meeskond.

Rõhutame ka majanduslikku koormust – paljud pikaajalised diabeedihaiged on töövõimetus või puudega inimesed, kelle ainsaks sissetulekuks on töövõimetus- ja puude toetus. Kui osa sellest tuleb kulutada tasuliste konsultatsioonide ja lisauuringute peale, paneb see meid raskesse sotsiaalsesse olukorda.

Meditiiniline hädavajadus järjepidevaks jälgimiseks on ilmne. Seda kajastati hiljuti Kanal2 Täistunni saates, kus räägiti neeruhaigustest, mis sageli kaasnevad diabeediga. Sealt järeldus, et diabeedihaigeid tuleb jälgida kvalifitseeritud endokrinoloogi poolt, eriti I tüüpi diabeedi korral, kus seisund on raskem ja komplikatsioonide risk kõrgem.

Lisaks soovime juhtida tähelepanu süsteemsele rahastuse läbipaistvuse probleemile, mis toetab meie muret. Karmen Joller on avaldanud 29.01.2026 Õhtulehe artiklis, et Tervisekassa kulude liikumist haiglates ei ole alati võimalik täpselt jälgida, ning et tervishoiusüsteemi rahastussüsteem vajab läbivaatamist, et tagada raha efektiivne ja patsiendikeskne kasutus (<https://shorturl.at/ffKhU>)

Patsiendi huvides nõuame kiiret sekkumist, et

1. Tartus tagataks järjepidev endokrinoloogiline ravi, kus patsient saab püsiva arsti ja stabiilse meeskonna.
2. Tervisekassa lepingud laieneks nii, et patsiendid saaksid kasutada usalduslikku ravimeeskonda Tervisekassa kaudu ilma, et peaks pöörduma tasuliste erakliinikute poole.
3. Koostataks patsiendikeskne pikaajalise ravi mudel, mis ühendab kindla endokrinoloogi, diabeediõe ja perearsti.
4. Tagataks rahastuse läbipaistvus ja õiglane sotsiaalne kättesaadavus, et kroonilise haiguse patsiendid ei peaks oma vähest sissetulekut kulutama järjepideva ravi tagamiseks.

Pikaajalise diabeediravi järjepidevus ei ole luksus, vaid tervise ja elu küsimus. Praegune olukord ei vasta patsiendi vajadustele ega meditsiinilistele standarditele. Palume, et teie asutused teeksid otsuse ja rakendaksid lahenduse viivitamatult.

Lugupidamisega

Eve Naarits	eve.naarits@gmail.com / <i>allkirjastatud digitaalselt/</i>
Anneli Timpman	annelitimpman@gmail.com / <i>allkirjastatud digitaalselt/</i>
Kaja Jurkevits	kaja.jurkevits@gmail.com / <i>allkirjastatud digitaalselt/</i>
Kaili Mikk	kaili.mikk@gmail.com / <i>allkirjastatud digitaalselt/</i>

Raivo Tilgor	tilgor.raivo@gmail.com /allkirjastatud digitaalselt/
Aime Madisson	/allkiri dokumendil/ Lisa 1
Maia Rüütli	/allkiri dokumendil/ Lisa 1
Maie Miralda Meier	/allkiri dokumendil/ Lisa 1
Tiia Saar	/allkiri dokumendil/ Lisa 1
Pilvi Hallisk	/allkiri dokumendil/ Lisa 1

Tartus, 26.03.2025